

Atatürk Orman Çiftliği arazisinden bir kısmının istimlâk edilmesi hakkında kanun tasarısı ve Bayındırlık ve Bütçe komisyonları raporları (1/400)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71/2364, 6/1608

2 . VI . 1952

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Atatürk Orman Çiftliği arazisinden bir kısmının istimlâk edilmesi hakkında Bayındırlık Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 17 . V . 1952 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

A. Menderes

GEREKÇE

Ankara - İstanbul yolunun halen Orman Çiftliği arazisinden geçen kısmı çok dar ve düşük standartlı olduğu için birçok kazaların vukuuna sebebiyet vermektedir. Bugünkü ihtiyaçları dahi karşılayamayan bu yolun seneden seneye mahsüs derecede inkişaf eden seyrüsefer ihtiyacına cevap vermesini temin maksadiyle tevsi ve ıslahına katı lüzum görülmüştür.

Yapılan teknik inceleme ve araştırmalar neticesinde mümkün olan bütün güzergâhların Orman Çiftliği arazisinden geçmek mecburiyetinde olduğu müşahede edilmiştir.

5659 sayılı Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü Kuruluş Kanununun 10 ncu maddesinde, «Atatürk Orman Çiftliğinin bu kanunun yayımı tarihindeki sınırları içinde bulunan gayrimenkullerin gerçek ve tüzel kişilere devir ve temlik ile kamulaştırılmasının özel bir kanunla izin alınmasına bağlı olduğu» tasrih edildiğinden yukarıda zikri geçen yol için lüzumlu arazinin istimlâk edilebilmesi maksadiyle ilişik kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Yol tekniği bakımından en uygun olan bahis konusu güzergâhın tesbitinde, Orman Çiftliğinden istenilen arazi, asgari hadde indirilmiş bulunmaktadır.

Yapılan trafik sayımlarına göre, bu yoldan halen günde 1000 motörlü nakil vasıtası geçmektedir. Yolun diğer kısımlarında yapılmakta olan inşa ve ıslahların ikmalinden sonra trafik adedinin, pek yakın bir gelecekte 3000 i geçeceği hesaplanmakta olduğu gibi bir motörlü vasıtanın beher kilometre başına ortalama maliyet olarak 25 kuruş sarfettiği de hesaplanmış bulunmaktadır.

Bu vaziyete göre, standartlardan yapılacak fedakârlık pahasına Çiftlik arazisi dışına çıkıldığı takdirde inşa, bakım ve saire masraflarının artışlarına ilâve olarak yolun uzıyacağı beher kilometre için günde $3000 \times 0.25 = 750$ liralık ve senede ise $750 \times 365 = 273\ 750$ liralık bir millî servet ziyana sebebiyet verilmiş olacak ve ayrıca, yine standartların düşük olması yüzünden, trafik kazalarının önüne geçilemeyecektir.

Yapılacak istimlâk dolayısıyla Çiftliğin uğriyacağı zararı, genişletilmiş ve ıslah edilmiş yolun temin edeceği faydalar fazlasıyla karşılayacaktır.

Bayındırlık Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bayındırlık Komisyonu

Esas No. 1/400

Karar No. 41

20 . VI . 1952

Yüksek Başkanlığa

Hükümetçe hazırlanıp Yüksek Başkanlığınızdan 4 . VI . 1952 günlü yazı ile komisyonumuza havale buyurulan (Atatürk Orman Çiftliği arazisinden bir kısmının istimlak edilmesi) hakkındaki kanun tasarısı; komisyonumuzun 17 . VI . 1952 tarihli toplantısında incelendi:

Ankara - İstanbul yolunun, Atatürk Orman Çiftliğinden geçen kısmının tevsi ve ıslaha muhtaç bulunduğu, bu yoldan halen günde bin ve yakın bir gelecekte günde üç bin motörlü vasıtanın geçmesi halinde seyrüsefer müşkülâtının artacağı ve can, mal kaybını icabettirecek esefli kazaların vukuu mutlak görülmekle adı geçen yolun diğer kısımları tevsi ve ıslah edilmekte olduğundan (Atatürk Çiftliği arazisinden geçen yol kısmının da tevsi ve ıslahı) lüzumlu görülmekte; ve 5659 sayılı Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü kuruluşu kanununun 10 neu maddesinde (Atatürk Orman Çiftliğinin sınırları içinde bulunan gayrimenkullerin gerçek ve tüzel kişilere devrî temlikî ile kamulaştırılmasının özel

bir kanunla izin alınmasına bağlı olduğu) tashih edildiğinden umumi hükümler dâhilinde kamulaştırma imkânı gayrimevcut görülmektedir.

Bu sebeple adı geçen kanun tasarısı zarurî görülmüş olduğundan müzakeresi yapılan üç maddeden ibaret kanun tasarısının aynen kabülüne ittifakla karar verilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur. Bayındırlık Komisyonu Başkanı Bu R. Sözcüsü

Niğde	Kastamonu
A. Doğanay	H. Tosunoğlu
Konya	Gaziantep
H. Ölçmen	S. Kuranel
Denizli	Erzincan
B. Akşit	Z. Soylu
İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı
Giresun	Kayseri
A. Tüfekçioğlu	E. Develioğlu
Urfa	Antalya
H. Oral	A. Tokuş

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/400

Karar No. 14

4 . XII . 1952

Yüksek Başkanlığa

Atatürk Orman Çiftliği arazisinden bir kısmının istimlak edilmesi hakkında. Bayındırlık Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca yüksek Meclise arzı kararlaştırılıp Başkanlığın 2 . VI . 1952 tarihli ve 6/1608 sayılı tezeresiyle sunulan kanun tasarısı Bayındırlık Komisyonu raporiyle birlikte komisyonumuza havale olunmakla Bayındırlık ve Tarım bakanlıkları temsilcileri hazır oldukları halde incele-nip görüşüldü.

Ankara - İstanbul yolunun halen Orman Çiftliği arazisinden geçen kısmı, çok dar ve düşük standartları olduğu için, birçok kazalara sebebiyet vermekte ve bugünkü trafik ihtiyaçlarına cevap verememektedir. Bu vaziyet karşısında bu yolun tevsi ve ıslahına Bayındırlık Bakanlığınca katî lüzum görülmüştür.

Yapılan teknik incelemeler bütün güzergâhların Orman Çiftliği arazisinden geçmek mecburiyetinde olduğunu göstermiştir.

Tasarı Bayındırlık Komisyonunda tetkik edilmiş ve bu yoldan halen günde bin, yakın bir gelecekte günde üç bin motorlu vasıtanın geçmesi halinde seyrüsefer müşkülâtının artması ve can ve mal kaybını icap ettirecek esefli kazaların vukuu mutlak görülmüş bu bakımdan bu yolun tevsiine ve ıslahına zaruret olduğu tesbit edilmiştir.

5659 sayılı Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü Kanununun onuncu maddesinde «Atatürk Orman Çiftliğinin bu kanunun yayımı tarihindeki sınırları içinde bulunan gayrimenkullerin gerçek ve tüzel kişilere devri ve temlik ile kamulaştırılmasının özel bir kanunla izin alınmasına bağlı olduğu «tasrih edildiğinden İstanbul - Ankara yolu için lüzumlu arazinin istimlak edilebilmesini teminen bu kanun tasarısının sevkedilmiş bulunduğu anlaşılmıştır.

Yukarda izah edilen sebep ve mülâhazalar komisyonumuzca da yerinde görülerek tasarının

başlığı ile birinci maddesinde ibare değişikliği yapılmak suretiyle kabul edilmiştir.

Kamutayın tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Bu rapor sözcüsü	Kâtip
İstanbul	Kırklareli	Sivas
<i>E. Adakan</i>	<i>Ş. Bakay</i>	<i>H. İmre</i>
Ankara	Bursa	Diyarbakır
<i>M. Bayramoğlu</i>	<i>K. Yılmaz</i>	Muhalifim
		<i>M. R. Bucak</i>
Giresun	Gümüşane	İstanbul
<i>M. Şener</i>	<i>K. Yörükoğlu</i>	<i>S. Oran</i>
İstanbul	Konya	Mardin
<i>M. Sarol</i>	Muhalifim	<i>R. Erten</i>
	<i>M. Âli Ülgen</i>	
Ordu	Seyhan	Seyhan
<i>R. Aksoy</i>	<i>S. Barı</i>	<i>C. Türk</i>
	Siird	Trabon
Muhalifim		<i>C. R. Eyüboğlu</i>
<i>B. Erden</i>		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Atatürk Orman Çiftliği arazisinden bir kısmının istimlak edilmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Ankara - İstanbul yolunun Atatürk Orman Çiftliğinden geçen kısmının tevsi ve ıslahı için bu çiftliğin sınırları içinde bulunan lüzumlu gayrimenkulleri kamulaştırmaya Bayındırlık Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü yetkilidir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan	Devlet Bakanı
<i>A. Menderes</i>	Başbakan Yardımcısı
	<i>S. Ağaoğlu</i>
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
	<i>R. Nasuhioğlu</i>
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
<i>H. Köymen</i>	
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
<i>F. Köprülü</i>	<i>H. Polatkan</i>
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
<i>T. İleri</i>	<i>K. Zeytinoglu</i>
Ekö. ve Ticaret Bakanı	Sa. ve So. Y. Bakanı
<i>Muhlis Ete</i>	<i>Dr. E. H. Üstündağ</i>
G. ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
<i>S. Yırcalı</i>	<i>N. Ökmèn</i>
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı ve
<i>S. Kurtbek</i>	İşletmeler B. V.
	<i>N. Özsan</i>

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Atatürk Orman Çiftliği arazisinden bir kısmının kamulaştırılmasına yetki verilmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Atatürk Orman Çiftliğinden geçen Ankara - İstanbul yolunun tevsi ve ıslahı için bu çiftliğin sınırları içinde bulunan lüzumlu gayrimenkulleri kamulaştırmaya Bayındırlık Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü yetkilidir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.